

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
21/2025	Teknisk utvalg	23.04.2025

Saksbehandler: Eline Helen Hansen
Hjemmel: FOR-2016-01-08-12 Forskrift om forvaltning av hjortevilt
FOR-2003-07-12-1926 Forskrift om adgang til jakt etter elg og rådyr, Rødøy kommune, Nordland
LOV-2009-06-19-100 Naturmangfoldloven

Søknad om nedsatt minsteareal 2025 - elgvald 1836V0037 Våtvik-Hammarhei

Kommunedirektørens innstilling:

Med hjemmel i forskrift om forvaltning av hjortevilt (§6, 2016) anbefales det at vald 1836V0037 Våtvik-Hammarhei v/ Bent Tore Våtvik får fastsatt nedsatt minsteareal i den lokale forskriften om adgang til jakt etter elg og rådyr, Rødøy kommune, Nordland (2003). Minstearealet blir fast nedsatt fra nåværende 4000 daa til 2300 daa per dyr for hele vald Våtvik-Hammarhei. Nedsettingen innebærer at valdet kan felle totalt 4 dyr.

Sammendrag

Bent Tore Våtvik søker i epost av 18. januar 2025 om nedsatt minsteareal på vald 1836V0037 Våtvik-Hammarhei.

Det har de siste årene blitt observert en markant økning i elgstammen, men til tross for nedsatt minsteareal observert høyere tilvekst enn hva som er tatt ut. Det er også observert at trenden på vektorer av kalver og unger er nedadgående, med eksempel på kvige skutt i midten av oktober med 105 kg. Det anslås et høyere beitetrykk både sommer og høst, da det er observert flere dyr denne perioden. Det søkes med dette på nedsatt minsteareal fra 4000 daa til 2000 daa per dyr.

Valdet står oppført med 10 400 daa, som opprinnelig gir 2 dyr på kvoten.

Nedsatt minsteareal vil gi 5 dyr på kvoten.

Vurderinger

Jf. forskriften om forvaltning av hjortevilt (§7, 2016) kan kommunen ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet for elg, hjort og rådyr med inntil 50%. Fravik kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling og den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Fravik fra minstearealet er et enkeltvedtak som gjøres for særskilte vald for et begrenset tidsrom.

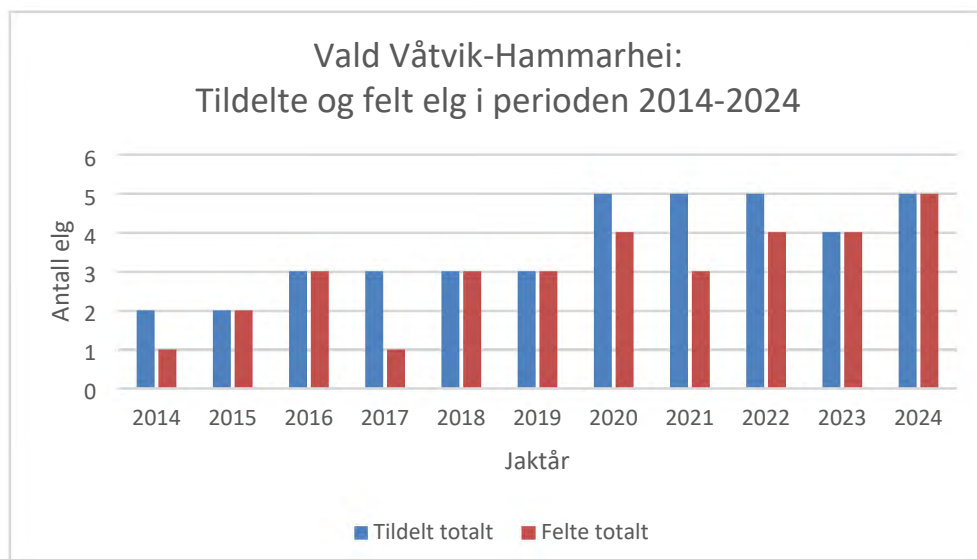
Jf. forskriften om forvaltning av hjortevilt (§6, 2016) kan kommunen fastsetter minsteareal for elg, hjort og/eller rådyr i forskrift. Det kan fastsettes ulikt minsteareal for ulike arter og for ulike deler av en kommune.

Forslag om endring av minsteareal fremmes innen 15. januar. En eventuell forskriftsendring fastsettes av kommunen innen 15. mars.

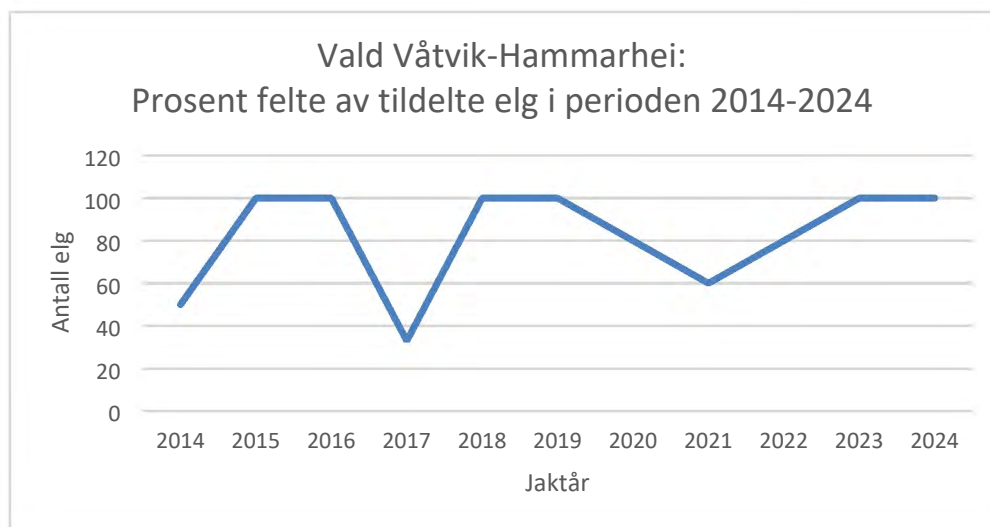
Alle tall er hentet fra hjorteviltregisteret for sammenstilling av jaktstatistikk, som er viktig for å vurdere bestandsutviklingen over tid. Statistikken sier noe om utviklingstrender og vurderes ut fra slaktevekter, osv.

Tildelte og felte dyr:

Siden 2014 har valdet gradvis senket minstearealet, som har gitt flere tildelte dyr og felte dyr på per jaktår (Figur 1). Fellingsprosenten har i perioden vært mellom 33-100 % (Figur 2).

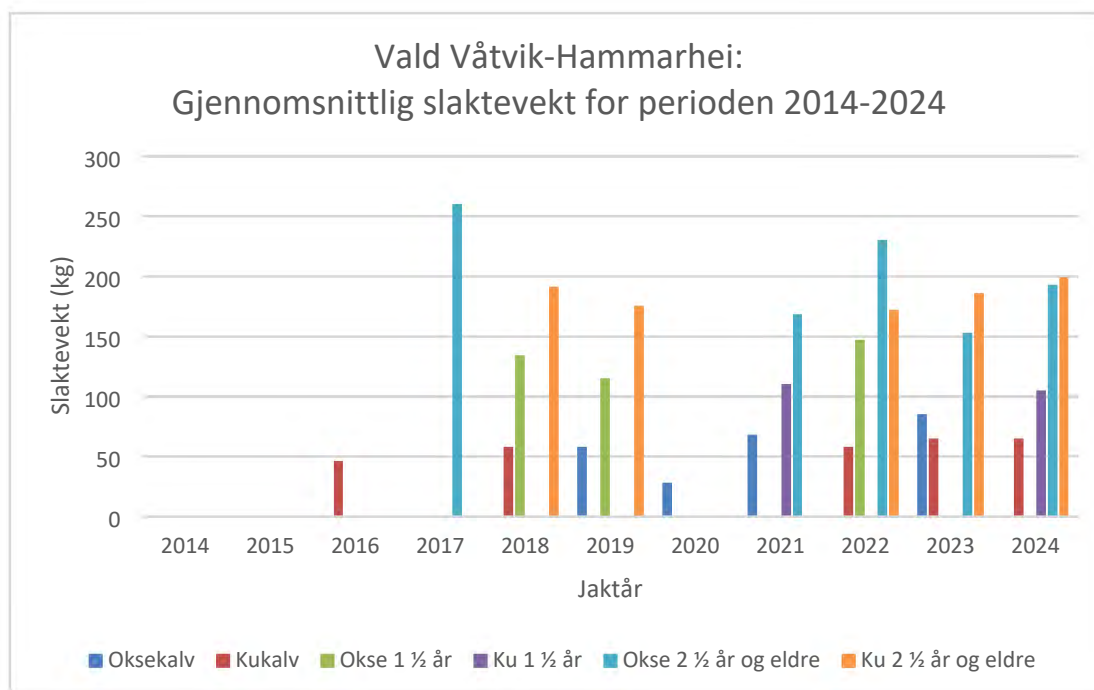
Figur 1 Tildelte og felte elger for vald Våtvik-Hammarhei i perioden mellom 2014 og 2024. Antall elg (y-akse), per år (x-akse), hvor antall tildelt elg på kvoten vises med blå søyle og totalt antall felte elger vises med rød søyle.

Figur 2 Fellingsprosent for vald Våtvik-Hammarhei i perioden 2014-2024. Fellingsprosent (y-akse) per jaktår (x-akse) mellom tildelt antall elg på kvoten og totalt antall felt elg per år.

Gjennomsnitt slaktevekter:

Utviklingen i slaktevekter viser endringer i bestandskondisjonen og brukes som et mål for vurdering av blant annet mattilgang. *Gjennomsnittlig slaktevekt per art brukt frem til 2012*; Årskalver hann 68 kg, hunn 64 kg, 1 1/2 års hanndyr 139 kg, 1 1/2 års hunndyr 131 kg, eldre hanndyr 200 kg og eldre hunndyr 176 kg. Slaktevektene på valdet Våtvik-Hammarhei har en jevn økning for registrerte ku- og oksekalver (figur 3).

Figur 3 Gjennomsnittlig slaktevekter for vald Våtvik-Hammarhei i perioden 2014-2024. Slaktevekt i kg (y-akse) for type dyr per jaktår (x-akse) med søyler i ulik farge per art; oksekalv – mørk blå, kukalv – mørk rød, 1½ år okse – grønn, 1½ ku – lilla, okse 2½ og eldre – turkis og ku 2½ og eldre – oransje.

Observasjoner:

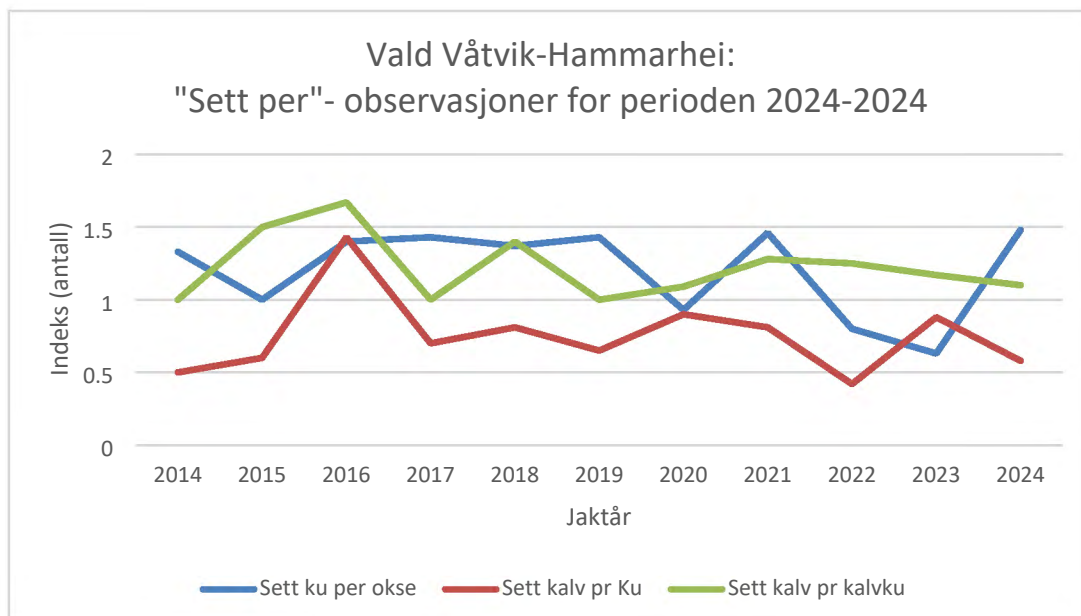
«Sett ku per okse» viser bestandens kjønns sammensetning for dyr som er ett år eller eldre, indeks på 1 viser at det er like mange kyr som okser. Indeksen bør være høyere for kyr enn okser, men kan variere noe da det er ulik sannsynlighet for å oppdage ku eller okse.

«Sett kalv per ku» viser utviklingen i rekruttering av kalv til bestanden, økt indeks kan bety økning i kalveproduksjonen. Hvilke kyr som får kalv kan blant annet påvirkes av kondisjonen på dyrene, klima og alderssammensetning.

«Sett kalv per kalvku» regnes ut ved å dele antall kalver på antall kyr observert med kalv.

Tvillingraten påvirkes blant annet av kyrnes alderssammensetning fordi det er større sannsynlighet for å få tvillinger for eldre kyr.

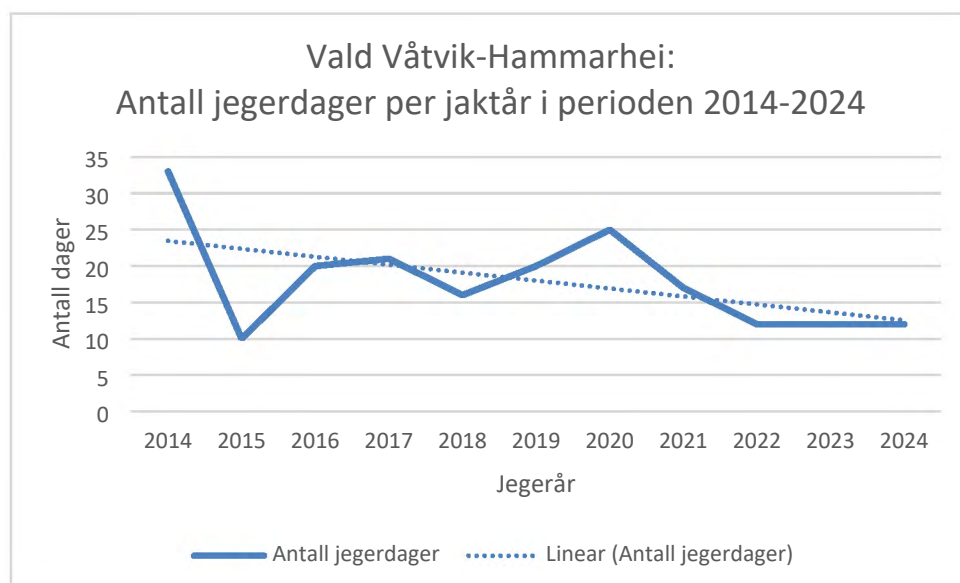
Ut fra valdets observasjoner av sett ku per okse svinger indeksen mellom 1,4 og ned mot 0,6 (Figur 4). Det er siste sesongene også observert under en kalv per ku og indeksen av sett kalv per kalvku kan indikere at omtrent en femtedel av kyrne med kalv er observert med tvillinger.

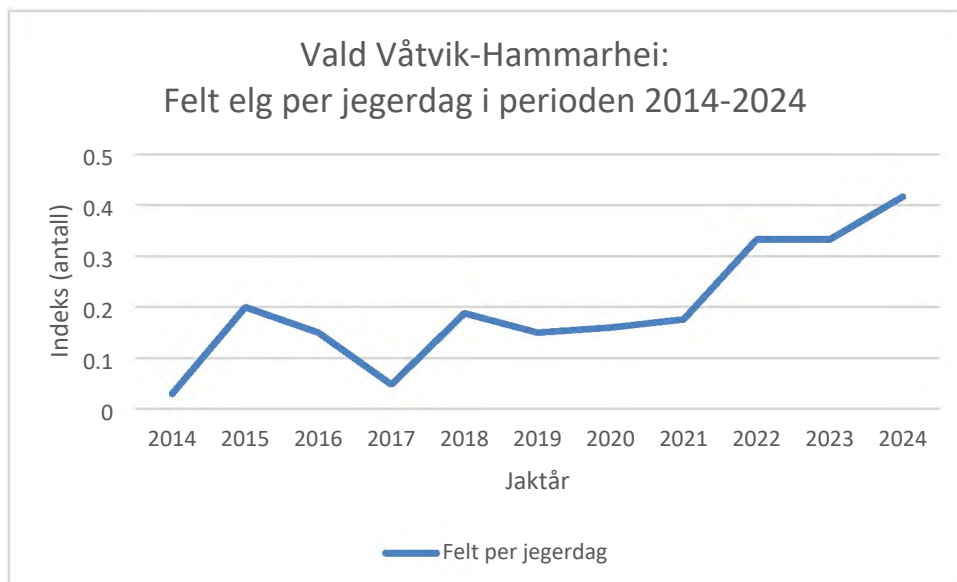
Figur 4 "Sett per"-observasjoner for vald Våtvik-Hammarhei i perioden 2014 -2024. Indeksen (y-akse) viser indeksen for antallet dyr per art opp mot hverandre per jaktår (x-akse). Sett ku per okse er markert med blå linje, sett kalv per ku er markert med rød linje og sett kalv per kalvku er markert med grønn linje.

Antall jegerdager og tid per felt elg:

Antallet jegerdager sier noe om antallet jegerdager som benyttes per år. En jegerdag er en jeger som har jaktet en dag uavhengig av antall timer. Antallet jegerdager har generelt gått ned i perioden (figur 5)

Felt elg per jegerdag kan si noe om den relative utviklingen i bestandsstørrelsen over tid, og sier noe om hvor mye tid jaktlaget bruker på å felle et dyr. Det brukes på valdet Våtvik-Hammarhei mellom 2-3 dager per jeger per felte elg (figur 6).

Naturmangfoldloven:

Søknaden skal også vurderes i henhold til naturmangfoldloven §4-12, prinsipper for offentlig beslutningstaking (2009).

§ 8 (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet

Det er nasjonalt god kunnskap om artens bestandssituasjon. Lokalt har valdet har god rapportering og tildelte kvoter av tidligere nedsatte minstearealer har blitt felt.

Gode slaktevekter indikerer at det er et godt beitegrunnlag.

§ 9 (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Kunnskapsnivået anses i dette tilfelle som godt nok til å ta en veloverveid beslutning.

§ 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

En økning av elgstammen kan lokalt føre til nedbeiting av de mest foretrukne planter/trær, som kan gi negative ringvirkninger på andre arter i økosystemet som nyter seg av samme vekster. Samtidig som «passe» beiting med påfølgende perioder av hvile, føre til et positivt stress for de spesifikke plantene i økosystemet og stimulere til økt vekst.

§ 11 og § 12 – ikke aktuell

Konklusjon og anbefaling

Det vises til vurderinger av statistikk av tildelte og felte elg i perioden fra 2014-2024, samt slaktevekter. Valdet har de fleste år hatt nedsatt minsteareal til 2000 daa, tilsvarende 5 dyr på kvoten og felt omtrent 4 dyr. Det anbefales at valdet får fast nedsatt minsteareal til 2300 daa per dyr som tilsvarer 4 dyr på kvoten i den lokale forskriften om forvaltning av hjortevilt, slik at de ikke må søke år etter år om nedsatt minsteareal.

Selv om valdet anbefales nedsatt minsteareal, må valdet og jaktlagene selv ta ansvar for å ta gode vurderinger og beslutninger underveis i jakta, om det for eksempel et år observeres svært få dyr, må det vurderes om det aktuelle året faktisk er lurt å fylle kvoten for å unngå at det da tas ut for mange dyr, selv om kvoten tillater det.

Rødøy kommune, 20.03.2025

Harald Einar Erichsen
Kommunedirektør

Steinar Stien
Fagsjef Teknisk

Eline Helen Hansen
Fagkonsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Bærekraftsmål

	<i>Sult og feilernærning er den største helsetrusselen på verdensbasis. Matsikkerhet er å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat, for å kunne leve et aktivt og sunt liv. Matsikkerhet handler både om hvor mye mat som er tilgjengelig i et samfunn og i hvilken grad mennesker har tilgang til den.</i>
	<i>Gjennom forebygging, behandling og å fremme mental helse og livskvalitet, skal arbeides med å redusere antall mennesker som dør for tidlig med en tredjedel innen 2030 (ikke smittsomme sykdommer og trafikkuhell), samt forebygge psykiske lidelser som angst, depresjon og selvmord.</i>
	<i>Over 80 prosent av alle dyr, planter og insekter som lever på land, bor i skogen. Målets hovedfokus er å bevare klodens biologiske mangfold, fremme bærekraftig bruk av ressursene og dele godene av genetiske ressurser rettferdig.</i>

<Vennligst ikke slett noe etter denne linjen>

Fra: Bent Tore Våtvik[Bent@dragefossen.no]
Sendt: 18.01.2025 09:12:19
Til: Postmottak - Rødøy Kommune[postmottak@rodoy.kommune.no]
Kopi: Julie Charlotte Larsen[Julie.Charlotte.Larsen@rodoy.kommune.no];
Tittel: Søknad nedsatt minsteareal vald nr 11 Våtvik\Hammarhei

Det søkes om nedsetting av minstearealet på vald nr 11 Våtvik\Hammarhei for jaktåret 2025.

Vi har de siste årene sett en markant økning i elgstammen, selv om vi har hatt nedsatt minstearealet er det observert en høyere tilvekst enn det som er tatt ut.

Vi ser også trenden på at vekter på kalver ungdyr er nedadgående, eks kvige skutt 2024 i midten av okt på 107kg. Tidligere år har denne vært høyere. Det samme gjelder for kalvene.

På et generelt grunnlag så observeres det mere elg gjennom sommerhalvåret \høsten nå enn tidligere, dette medfører også et økt trykk på beitegrunnet.

På bakgrunn av dette søkes det om 50% nedsetting av minstearealet for jaktåret 2025 på vald nr 11 Våtvik\Hammarhei.

Mvh
Valdansvarlig vald nr 11 Våtvik\Hammarhei
Bent Tore Våtvik
Steinbekkhaugveien 173
8610 Mo i Rana